

«ІСТОРІЯ В СМАРТФОНІ» Е-РЕСУРСИ – ВАЖЛИВІ ПОМІЧНИКИ У ВИВЧЕННІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

КОРОБЧУК А.С.

Одеська державна академія будівництва і архітектури, м. Одеса, Україна

У зв'язку з пандемією COVID 19, а згодом з запровадженням воєнного стану ЗВО вимушені активно використовувати дистанційні технології. Водночас різноманітні гаджети (смартфони, планшети та ноутбуки) – важливі атрибути сьогодення.

Актуальність теми обумовлена тим, що медіа-практики є невід'ємним компонентом сучасного життя молоді. Повномасштабне вторгнення російської армії на територію України 24 лютого 2022 р. сприяло швидкій популяризації низки аспектів історії української державності та культури. Суспільний попит на якісне та доступне пояснення цієї проблематики викликає потребу в розміщенні контенту в стислому та цікавому форматі з використанням електронних ресурсів.

У своєму бестселері «Подолати минуле: глобальна історія України» (2022) відомий український історик Ярослав Грицак зазначає: «Найкращі історії України водночас і найкоротші... Стислість означає вміння систематизувати»[1].

Метою публікації є аналіз Е-ресурсів, які присвячені актуальним питанням історії України та української культури.

Глобальні освітні проекти розміщують важливу інформацію, котру є змога вивчати одночасно в різних соціомедійних застосунках (instagram, facebook, telegram, TikTok, youtube). Також історичні проекти представлені в форматі традиційних інтернет-сайтів. Над створенням контенту працюють одночасно зацікавлені студенти-історики та фахові спеціалісти. Значущим вектор такого наповнення є розвінчування популярних міфів, котрі базуються на спільності російської та української історії («Братні народи» – смертельний міф імперії) та тлумачені питань «краденої історії» (Крадені богатири: Як Росія «поцупила» Іллю Муромця). Популяризують українську історію для англomовної аудиторії ресурси «Ukraine_history_eng» та online media «Prostir», які представлені в мережі instagram. Водночас класифікувати ряд популярних ресурсів за основним форматом публікації матеріалів: 1. текстові дописи («Ukraine_history», online media «Prostir», «Військо Запорозьке»); 2. відео-лекції та подкасти («Історія Без Міфів», «The Ukrainians», «historyUA»); змішаний («Локальна історія», «Печерська сотня»). На різних каналах студенти мають

змогу ознайомитися з думкою відомих дослідників української історії Я. Грицака («The Ukrainians»), О. Алфьорова (особистий youtube канал, «HistoryLab»), С. Плохія («Хмаринка Science») та Тімоті Снайдера («Хмаринка Science»). Прикметно, що на youtube каналах наявні нарізки з розгорнутих відео в форматі youtube shorts. Особливо, що ресурс «Локальна історія» має власне паперове видання.

Доцільно розглянути освітні проекти порталу «Локальна історія», що публікуються на відповідному youtube-каналі. Інтерес представляють серії подкастів (аудіо-шоу в форматі діалогу) «Їли колись» (гастрономічна історія України та світу), «Туди-сюди» (про давні міграції на українських землях), «Давні міста» (про повсякдення українських міст). Приміром, додатковим матеріалом до теми «Стародавня історія України» є подкасти «Кухня кам'яної доби» та «Амазонки в українських степах», а до теми «Культура Русі-України» – «Їжа киян часів Ярослава Мудрого» та «Яким було дитинство у княжому Києві?». Важливо, що матеріали тем пояснюється фахівцями з відповідних проблематик (археологом Павлом Шидловський, завідувачем сектору археології Національного заповіднику «Києво-Печерська лавра» Сергієм Тараненко і багатьма іншими дослідниками). Завдячуючи плідній та креативній роботі «закулісних спеціалістів» (редакторів, спеціалістів зі звуку, дизайнерів та ведучих), складні наукові дослідження стають доступними та цікавими не лише фахівцям історикам, але й пересічним українцям та іноземцям. Звернення до вказаної вище тематики допомагає зрозуміти світогляд наших предків та сприяє комплексному уявленню про історію. Нарізки з аудіокниг чи частини навчально-пізнавальних відео є зручними для користування під час перебування студентом в укрітті (з використанням гарнітури).

Отже, сучасні медіа-практики надають різноманітні додаткові можливості для ознайомлення з актуальними питаннями з історії України та української культури. Дописи чи відео з актуальними заголовками в стислому форматі в поєднанні з яскравим наочним матеріалом доцільно використовувати під час самопідготовки студентів до занять, а також вони можуть бути використані як доповнення під час відповідей. На сьогодні ці матеріали є зручними в роботі у зв'язку з емоційним виснаженням студентів та швидкою актуалізацією окремих питань історії України, аналіз яких ще не встиг потрапити на сторінки паперових видань.

Література

1. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України [Електронний ресурс] / Ярослав Грицак. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: https://books.google.at/books?id=RoOAEAAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false